

The logo consists of a red rectangular box with a horizontal gradient, transitioning from a darker red on the left to a lighter red on the right. The text '1JCRC' is centered within this box in a bold, black, sans-serif font.

1JCRC

**PRIMERES JORNADES CATALANES DE REVISTES
CIENTÍFIQUES**

**RESUMS DE LES
COMUNICACIONS LLIURES**

3, 4 i 5 de desembre de 2007

Institut d'Estudis Catalans

Cada any es publiquen al voltant de 1,2 milions d'articles en unes setze mil revistes científiques *sensu stricto*, publicacions periòdiques que tenen per finalitat la comunicació i la transmissió del coneixement especialitzat entre els científics.

Paral·lelament, les revistes científiques de divulgació serveixen de nexa entre els investigadors i la societat en general.

Gràcies a la iniciativa de la indústria editorial catalana, el nostre espai cultural es troba en un avantatge relatiu pel que fa a publicacions de prestigi, una mesura del qual podria ser el *factor d'impacte*. Per exemple, de les trenta revistes publicades a l'Estat espanyol indexades per l'Institute for Scientific Information (ISI) en els *Journal Citation Reports* (JCR), més de la meitat són publicades a Catalunya i al País Valencià. I això sense que aquest sector, tan bàsic per a la difusió de la recerca, hagi rebut fins ara l'atenció i el reconeixement que es mereix.

Les **Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques** debatran, al llarg de tres dies, qüestions relacionades amb aquests dos tipus d'edició científica: les claus de l'èxit de l'edició de revistes científiques o de divulgació científica entre nosaltres; els públics de les unes i les altres; les perspectives de futur que hi ha; les possibles actuacions des del sector públic o des de la iniciativa privada; les innovacions tecnològiques o conceptuals i els nous àmbits cap a on es poden obrir en el temps venidor.

Objectius d'aquestes Jornades

- Revisar els principals factors que condicionen l'actuació dels autors, dels directors de revistes i dels avaluadors.
- Valorar les possibles estratègies de les revistes modestes per a sobreviure enmig de les publicacions més poderoses del seu camp.
- Decidir quin hauria de ser l'idioma de difusió escrita del coneixement segons els camps de recerca i els destinataris de la publicació, els criteris editorials recomanables i la distribució de continguts.
- Debatre la importància que s'atorga actualment al *factor d'impacte* (o *índex de prestigi*) i al sistema de revisió per experts (*peer review*) amb vista a mantenir la qualitat i la fiabilitat de la informació publicada.
- Estudiar el paper de les editorials en la difusió de la informació en un context que tendeix cada vegada més cap a les concentracions editorials en el món de les publicacions científiques. Considerar el model comercial i les seves possibles alternatives i debatre el model d'«accés lliure» (*open access*).

Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques
Barcelona, 3, 4 i 5 de desembre 2007

Coordinadors

Salvador Alegret *

Ricard Guerrero *

Comitè científic

Martí Domínguez, director de *Mètode*

Carles Pedrós-Alió, Institut de Ciències del Mar, CSIC

Mercè Piqueras, Associació Catalana de Comunicació Científica

Salvador Reguant,* director de *Contributions to Science*

Joandomènec Ros,* Universitat de Barcelona

Francesc Vallverdú,* delegat de les societats filials de l'IEC

Miquel Vilardell,* Director *Medicina Clínica*

Comitè organitzador

Francesc Albar

Josep M. Camarasa

Josep M. Mestres

Miquel Térmens

Marta Viñuales

Secretariat

Aldara Cervera

Nicole Skinner

Alfons Tiñena

* Membre de l'IEC

Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques
Barcelona, 3, 4 i 5 de desembre 2007

PROGRAMA DE LES 1JCRC

Hora	Activitat / Títol	Ponent
Dilluns 3 de desembre		
09.15-09.45	Lliurament de documentació	
09.45-10.00	Benvinguda als assistents	
10.00-10.30	Preparació de manuscrits en anglès	Mary Ellen Kerans
10.30-11.00	La correcció de manuscrits científicotècnics en català	Josep M. Mestres i Sílvia López
11.00-11.30	Pausa	
11.30-12.00	Gestió digital de manuscrits	Jordi Berenguer
12.00-12.30	Transformació del <i>paper</i>	Miquel Térmens
12.30-14.00	Taula rodona: Revistes i carrera científica Participants: Pepe Pardo, Mercè Berlanga, Olga Sánchez, Anna Fàbrega. Moderador: Jordi Mas Castellà	
14.00-16.00	Pausa	
16.00-16.30	Les revistes científiques de l'IEC	Josep M. Camarasa
16.30-17.00	Revistes digitals acadèmiques i espais en xarxa de la UOC	Teresa Ferriz i Lluís Rius Alcaraz
Comunicacions lliures:		
17.00-17.10	La publicació en revistes científiques: aspectes interculturals de la comunicació entre experts,	Sònia Oliver
17.10-17.20	La ciència, la llengua i el país,	Marc Antoni Adell
17.20-17.30	L'avaluació de les revistes en les humanitats i en les ciències socials,	Joan Mascaró
17.30-18.00	Pausa	
18.00-19.00	Conferència plenària: How to improve journals' quality and visibility, James Testa	
Dimarts 4 de desembre		
10.00-10.15	La revista <i>Contributions to Science</i>	Salvador Alegret
10.15-10.30	La revista <i>International Microbiology</i>	Ricard Guerrero
10.30-10.45	La revista <i>Scientia Marina</i>	M. Pilar Olivar
10.45-11.00	Gènesi i desenvolupament d' <i>Omnis Cellula</i>	Héctor Ruiz
11.00-11.30	Pausa	
11.30-	La revista <i>Medicina Clínica</i>	Miquel Vilardell

Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques
Barcelona, 3, 4 i 5 de desembre 2007

11.45		
11.45-12.00	La revista <i>Llengua & Literatura</i>	Joan Anton Rabella
12.00-12.15	La revista <i>Nat</i>	Maria Josep Picó
12.15-12.30	La revista <i>ACE: Revista d'Enologia</i>	Jaume Estruch
12.30-14.00	Taula rodona: Drets d'autor i difusió lliure Participants: Ignasi Labastida, Mercè Piqueras, Josep Cruanyes. Moderador: Francesc Albar	
14.00-16.00	Pausa	
16.00-16.15	La revista <i>Mètode</i>	Anna Mateu
	Comunicacions lliures:	
16.20-16.30	<i>L'Atzavara</i> o la difusió de la ciència des del Maresme, Jordi Corbera	
16.30-16.40	<i>InDret</i> , revista per a l'anàlisi del dret, Albert Azagra i Carlos Gómez	
16.40-16.50	<i>Lectora: Revista de Dones i Textualitat</i> , Meri Torras	
16.50-17.00	<i>Monografies de Traducció i Interpretació</i> , una proposta de revista especialitzada i multilingüe, Rosa Agost	
17.00-17.10	L'experiència editorial de <i>Geologica Acta</i> , Lluís Cabrera	
17.10-17.20	<i>Derechos y Libertades</i> , revista de filosofia del derecho y derechos humanos, Óscar Pérez de la Fuente	
17.20-17.30	<i>Ciències</i> , la revista del professorat de primària i secundària, Joan Aliberas, Núria Serra i Montserrat Tortosa	
17.30-17.40	Llengua catalana a les revistes acadèmiques de projecció. El cas d' <i>Anàlisi</i> , Josep Maria Figueres	
Dimecres 5 de desembre		
10.00-10.30	<i>Accés lliure (open acces)</i>	Mercè Piqueras
10.30-11.00	Difusió digital de la informació	Vicent Partal
11.00-11.30	Pausa	
	Comunicacions lliures:	
11.30-11.40	UPCommons, accés obert al coneixement de la UPC, Dídac Martínez	
11.40-11.50	<i>Tethys</i> , revista de meteorologia i climatologia de la Mediterrània occidental, Joan Cuxart	
11.50-12.00	<i>ELCVIA</i> , el repte de crear una revista científica electrònica d'accés lliure, Gemma Sánchez, Xavier Otazu i Juan José Villanueva	
12.00-12.30	Llistes CARHUS (criteris d'avaluació de la recerca en humanitats i ciències socials)	Lluís Rovira
12.30-14.00	Taula rodona: Model sense lucre i model comercial Participants: Montserrat Fonboté, Cèsar Viguera, Joan Juan. Moderador: Salvador Reguant	
14.00-16.00	Pausa	

Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques
Barcelona, 3, 4 i 5 de desembre 2007

16.00-16.30	El portal de revistes RACO (Revistes Catalanes d'Accés Obert)	Lluís Anglada
16.30-17.00	El portal Meridià de l'ORC	Llorenç Arguimbau i Aldara Cervera
Comunicacions lliures		
17.00-17.10	Revistes «científiques» de filosofia en català?, Josep Monserrat Molas	
17.10-17.20	Revistes científiques de l'Administració local. Les col·leccions del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, Raquel Lacuesta	
17.20-17.30	Investigación en economía social. La revista <i>CIRIEC-España</i> , Ana Martínez i Isabel Navarro	
17.30-18.00	Pausa	
18.00-19.00	Conclusions i perspectives, Salvador Alegret i David Serrat	

Dilluns 3 de desembre de 2007.
De 17 a 17.30 hores

LA PUBLICACIÓ EN REVISTES CIENTÍFIQUES: ASPECTES INTERCULTURALS DE LA COMUNICACIÓ ENTRE EXPERTS.

Sònia Oliver del Olmo

Universitat Autònoma de Barcelona

sonia.oliver@uab.cat

En l'actualitat, la investigació mèdica i la seva difusió a través de publicacions científiques periòdiques requereix una competència lingüística de la llengua vehicular a més d'un ampli coneixement de les normes implícites d'escriptura corresponents. La present recerca estudia el discurs mèdic escrit per metges de llengua materna espanyola tant en aquesta llengua com en l'anglesa i s'investiga el rol de l'atenuació o matisació del discurs. Aquest fenomen retòric (*hedging* en anglès) és una de les peces claus del discurs científic i caracteritza culturalment cada text escrit. L'atenuació permet a l'autor de l'article mantenir la seva presència de forma més o menys evident en el text d'especialitat i segons el propòsit comunicatiu que persegueix, l'audiència a qui es dirigeix i el context de l'acte comunicatiu. Partint d'aquesta dimensió social i pragmàtica de l'anàlisi del discurs l'apliquem a l'estudi de possibles semblances i diferències interculturals i analitzem l'atenuació des de la perspectiva de: a) l'autoria (científics en l'àmbit espanyol i anglosaxó, b) la possible variació en el discurs (tipologia y freqüència) i segons el gènere de la publicació (article d'investigació o cas clínic) i c) com aquesta estratègia retòrica reflexa diferències en les cultures nacionals en un gènere altament regulat per les normes de la comunitat internacional. El corpus d'aquesta investigació interlingüística i intergenèrica consisteix en 20 articles d'investigació i 10 casos clínics publicats en revistes de prestigi internacional i amb factor d'impacte alt com són: *British Medical Journal* (BMJ), de l'àmbit anglosaxó, i *Medicina Clínica* i *Archivos de Bronconeumología*, de l'àmbit hispànic. En aquesta comunicació presentem els resultats obtinguts en la investigació tenint en compte les variables llengua emprada i gènere discursiu. D'acord amb les dades obtingudes podem afirmar que l'article científic mèdic escrit en llengua anglesa per nadius és molt més matisat que l'escrit per no nadius. Al mateix temps observem que l'autor que escriu en espanyol, essent aquesta la seva llengua materna, atenua molt menys el seu discurs. Es per tant essencial tractar l'atenuació del discurs com a factor clau per l'èxit en la publicació d'articles en revistes científiques.

LA CIÈNCIA, LA LLENGUA I EL PAÍS

Oto Luque

Societat Valenciana de Psicologia

Marc Antoni Adell*

UVEG

marc.adell@uv.es

Societat Valenciana de Psicologia

Violant Estreder

Societat Valenciana de Psicologia

En un món globalitzat es fa, cada vegada, més difícil harmonitzar els conceptes: ciència, llengua i país. Perquè la ciència –també la psicologia– s’ha anat complexitzant vertiginosament. La llengua –especialment les minoritàries, com la nostra–, es troba foragitada per l’anglès. I el país –especialment els petits, com el nostre– no hi figura, en el (des)concert de les grans nacions. Té sentit –aleshores– reivindicar una ciència integrada –també en psicologia–, on les especialitzacions no ens facen perdre de vista el sentit harmònic d’un univers del saber constructiu i equilibrat? I en aquesta babel de llengües, on l’anglès apareix com la “solució” comunicativa per excel·lència, tenim alguna cosa a fer –i reivindicar– en favor del català? Finalment, un país com el nostre que, a prou penes, es pot localitzar al *mapamundi*, pot fer-se present –amb dignitat– també en el món científic? Doncs sí –sí a tot–, encara que siga amb prudència i conscients de la nostra realitat i limitacions. Així que, des de 1994, maldem per fer-nos un espai, mitjançant l’*Anuari de Psicologia de la SVP* (Societat Valenciana de Psicologia) –vegeu la web: www.uv.es/anuari psicologia–. Ho fem amb aquella intencionalitat integradora dels diferents “camps” de la ciència psicològica i en la llengua que compartim amb la resta de territoris de parla catalana, fomentant la qualitat de vida i el benestar psicològic de la població. És a dir contribuint a dinamitzar la trilogia “Ciència, Llengua i País”.

* Autor per a la correspondència.

L'AVALUACIÓ DE LES REVISTES EN LES HUMANITATS I EN LES CIÈNCIES SOCIALS

Joan Mascaró

Universitat Autònoma de Barcelona

joan.mascaro@uab.cat

L'avaluació qualitativa de revistes té un interès propi immediat, però també és important en l'avaluació d'investigadors, de grups, d'àrees geogràfiques, etc. En molts camps és habitual recórrer a l'anàlisi de citacions, l'eina més coneguda de la qual és el factor d'impacte. L'anàlisi de citacions té també aplicacions als camps de les humanitats i les ciències socials, però resulta més problemàtica. Com és sabut, L'Institute for Scientific Information (ISI) no dóna factor d'impacte per a l'Arts and Humanities Citation Index, que es pot calcular, però, a partir de les dades que subministra. En l'àmbit català i espanyol hi ha càlcul del factor d'impacte per a ciències humanes i socials al RESH (Revistas españolas de Ciencias Sociales y Humanas) del Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC) del CSIC i, només per a ciències socials, al IN-RECS (Índice de impacto de las revistas españolas de ciencias sociales) de la Universitat de Granada. Hi ha també classificacions de revistes en grups jerarquitzats per qualitat, com l'ERIH (European Reference Index for the Humanities) de la European Science Foundation i el CARHUS (Criteris d'Avaluació de la Recerca en Humanitats i Ciències Socials) del DURSI, i repertoris que donen informació sobre paràmetres de qualitat com el DICE (Difusion y Calidad Editorial de las Revistas Españolas de Humanidades y Ciencias Sociales y Jurídicas) del CINDOC. L'anàlisi comparativa d'aquestes fonts dóna indicacions valuoses sobre el seu ús en el processos d'avaluació, sobre quines altres eines serien necessàries i sobre la mateixa estructura del sistema de difusió de la investigació i els seus problemes.

Dimarts 4 de desembre de 2007.
De 16.20 a 17.40 hores

L'ATZAVARA O LA DIFUSIÓ DE LA CIÈNCIA DES DEL MARESME

Jordi Corbera

Secció de Ciències Naturals

Museu de Mataró

corbera@sct.ictnet.es

El 1979, aprofitant la notícia de l'avarament d'un roqual comú a les costes del Maresme, la Secció de Ciències Naturals del Museu de Mataró va iniciar la publicació del seu butlletí amb el nom de *L'Atzavara*. Els primers números, de periodicitat irregular, la revista tenia l'estructura d'un butlletí però, amb el temps, i ja aconseguida una periodicitat regular, ha anat esdevenint una revista de divulgació científica. Fins a l'actualitat s'han publicat 15 números on es poden trobar 133 articles amb un total de 1185 pàgines. Si bé en els seus inicis els autors eren principalment membres de la Secció de Ciències Naturals del Museu de Mataró, ja a partir del número 5 van començar a col·laborar membres de diferents universitats i poc després investigadors del CSIC que actualment representen el 23 i el 12% respectivament del total d'autors. Al darrer any, *L'Atzavara* ha presentat el seu web www.scn-mm.cat/atzavara, on es pot accedir a tots els continguts i ha entrat a formar part del portal de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO).

INDRET, REVISTA PER A L'ANÀLISI DEL DRET

Carlos Gómez Ligüerre

carlos.gomez@upf.edu

Albert Azagra Malo

albert.azagra@upf.edu

Àrea de Dret Civil

Facultat de Dret

Universitat Pompeu Fabra

Des d'octubre de 1999, *InDret*, una revista electrònica trimestral i gratuïta disponible a www.indret.com i www.indret.cat, ha contribuït a la difusió de l'anàlisi del dret publicant 514 articles en castellà, català o anglès (excepcionalment també en francès i italià) de 202 autors pertanyents a una setantena d'institucions. A data d'avui compta amb set seccions editades per alguns dels juristes espanyols més destacats, més de 15.000 visitants mensuals i 3.589 subscriptors de 29 estats. Els manuscrits que els autors envien a *InDret* s'han d'ajustar al codi d'estil disponible al seu web, i abans de la seva publicació han de superar un procediment de *peer review*. Publicar a *InDret* multiplica les possibilitats que els seus autors siguin reconeguts a cercadors com ara *Google Scholar* o a webs com *Scientific Commons* o *Dialnet*. A més, la revista exigeix prioritat, no exclusivitat, i publica els originals sense retard. D'aquesta manera, ofereix als seus autors la possibilitat de tenir contacte amb alguns dels millors especialistes del seu àmbit i de millorar el producte abans d'enviar-lo a una altra publicació. Així mateix, impulsa el debat acadèmic en temes d'actualitat i d'altres que vénen de lluny i encara són una font de problemes teòrics i pràctics.

LECTORA. REVISTA DE DONES I TEXTUALITAT

Meri Torras

lectora@ub.edu

Meri.Torras@gmail.com

Departament de Filologia Espanyola
Universitat Autònoma de Barcelona

Lectora. Revista de dones i textualitat és una publicació anual, plurilingüe, que des de 1995 malda per confegir, compartir i mantenir un àmbit d'intercanvi acadèmic per als/a les investigadors/es que treballen des de diverses disciplines amb un biaix de gènere i/o sexualitat i s'ocupen de les representacions textuals culturals. En el marc d'aquestes IJCRC volem contribuir des de la nostra experiència i portar a debatre quins són al nostre parer els factors estratègics que cal revisar i intensificar en casos com el nostre, ja que treballem des d'un àmbit d'estudi acadèmic que encara no gaudeix al nostre país del reconeixement que té sense reserves a d'altres indrets (França, Anglaterra, Alemanya, Canadà, Estats Units, etc.). A Catalunya (i a Espanya potser encara més) suposa un corrent minoritari i menystingut sovint des de la més extraordinària ignorància. Sense cap mena de dubte, la tasca que es duu a terme des d'una plataforma com *Lectora* (on es tradueixen textos teòrics i se'n publiquen de nacionals, on hi ha un espai per a la creació literària i un altre que recull ressenyes d'assajos publicats a l'Estat Espanyol, etc.) suposa un espai molt valuós. A l'esforç de l'equip editor se suma el que fan institucions com l'Institut Català de les Dones i/o les universitats vinculades (UB, UAB, UVic, etc.), tot i que hi ha esculls que caldria pensar com superar i que segur que compartim criteri amb d'altres revistes com, per exemple, el procés per arribar a assolir un sistema d'indexació més plural i/o com optimitzar la distribució d'exemplars de les revistes en paper.

**MONOGRAFIES DE TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ:
UNA PROPOSTA DE REVISTA ESPECIALITZADA I MULTILINGÜE**

Rosa Agost

Departament de Traducció i Interpretació
Universitat Jaume I
agost@trad.uji.es

MonTI (Monografies de Traducció i Interpretació) és una revista acadèmica revisada per experts amb vocació internacional promoguda per les universitats públiques valencianes amb docència en traducció i interpretació (Universitat d'Alacant, Universitat Jaume I de Castelló i Universitat de València). La nostra revista pretén, sobretot, centrar-se en l'anàlisi en profunditat dels assumptes relacionats amb la nostra interdisciplina a través de monogràfics caracteritzats pel rigor científic, el debat i la pluralitat. Considerem que aprofitant la cada vegada major interacció global acadèmica, les potencialitats multilingües del nostre àmbit d'estudi i les virtualitats de les tecnologies de la informació i la comunicació, la nostra revista ha d'aspirar a un important grau de repercussió internacional. Amb aquesta filosofia i aquests objectius, hem intentat donar resposta a qüestions com: el dilema entre democràcia lingüística i difusió internacional; les possibilitats de combinar diferents suports (paper i electrònic); la preocupació per complir els requisits internacionals de qualitat; la col·legialitat i rotació dels càrrecs en consonància amb l'esperit de col·laboració interuniversitària; i la conveniència d'oferir volums en què un dels editors siga, necessàriament, aliè a les nostres universitats amb la finalitat de garantir-ne la pluralitat d'enfocaments.

L'EXPERIÈNCIA EDITORIAL DE *GEOLOGICA ACTA* (UB-ICTJA)

Lluís Cabrera (en representació del **Comitè Editor de Geologica Acta**)

Facultat de Geologia
Universitat de Barcelona.
lluis.cabrera@ub.edu

La Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona i l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera (CSIC, Barcelona) van publicar des de l'any 1966 i fins el 2002 la revista *Acta Geologica Hispanica*, inicialment concebuda per donar a conèixer els resultats de recerca obtinguts pel col·lectiu de geòlegs de Catalunya i de la resta de l'Estat. A l'any 2003, un procés de renovació d'aquesta revista basat en la internacionalització dels seus continguts i en l'aposta de publicar totes les contribucions rebudes en anglès, va portar a l'edició de *Geologica Acta*. Aquesta és una revista internacional i generalista de ciències de la Terra que acull articles tant de tipus conceptual com de descripció regional, amb especial èmfasi en les zones de la Mediterrània, Sudamerica i el Carib, però sense deixar de considerar contribucions de qualsevol regió del món. Igualment s'afavoreix la publicació de números temàtics que donin a conèixer els resultats de projectes o reunions científiques internacionals. *Geologica Acta* s'ajusta als estàndards de qualsevol revista internacional i va optar per ser una revista de lliure accés a través de la seva pàgina web. Des de gener de 2007 la revista ha estat inclosa per avaluació en el Science Citation Index Expanded i a l'any 2009 es podran conèixer els seus primers índexs de impacte.

**DERECHOS Y LIBERTADES. REVISTA DE FILOSOFIA DEL DRET
I DE DRETS HUMANS**

Oscar Pérez de la Fuente

Instituto Derechos Humanos Bartolomé de las Casas
Universidad Carlos III de Madrid

oscar.perez@uc3m.es

derechosylibertades@uc3m.es

La nova època de la revista *Derechos y Libertades* tenia com a objectius estratègics consolidar la revista de l'Institut de Derechos Humanos Bartolomé de las Casas, que havia editat tretze números en la seva primera època (1996-2005), amb l'aplicació dels criteris de qualitat de les publicacions científiques periòdiques i la inclusió en els principals índexs bibliomètrics –que són els índexs que amiden la qualitat i l'impacte de les publicacions i guien el treball de l'ANECA i les corresponents agències autonòmiques d'avaluació de la qualitat de treball universitari. *Derechos y Libertades* ha aconseguit, segons requalificació de 8 de juny de 2007, satisfer 32 dels 33 criteris de qualitat del índex LATINDEX, això la fa la revista de filosofia del dret que compleix amb més criteris de LATINDEX de les sis que figuren a la base de dades DICE. *Derechos y Libertades* apareix igualment en la base de dades ISOC del CINDOC, encara que la informació no hi està actualitzada i s'hi diu erròniament que la periodicitat es irregular, i els sumaris dels successius números de la revista apareixen en l'índex ISOC-Derecho. D'una altra banda, *Derechos y Libertades* és en procés d'avaluació per a la seva indexació a les bases de dades JCR;, aquest índex és el més important en el món anglosaxó i les publicacions que figuren en aquestes bases de dades són considerades de nivell A de cara a les acreditacions de l'ANECA. De cara al futur, la biblioteca de la Universidad Carlos III de Madrid ha escanejat la primera època de la revista *Derechos y Libertades* i properament estarà disponible en obert a Internet al seu arxiu obert institucional *e-Archivo*. La segona època, editada per la Editorial Dykinson, té edició electrònica i estarà, en un futur proper, també disponible en obert a Internet, amb un embargament de dos números (un any d'embargament).

CIÈNCIES LA REVISTA DEL PROFESSORAT DE PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA

Joan Aliberas

Núria Serra

Montserrat Tortosa

Universitat Autònoma de Barcelona

montserrat.tortosa@uab.es

La revista digital *Ciències* (http://antalya.uab.es/crecim/revista_ciencies/revista/index.htm) s'edita quadrimestralment des del [CRECIM](#) (Centre de Recerca per a l'Educació Científica i Matemàtica) de la Universitat Autònoma de Barcelona. S'edita des del 2005, n'han sortit set números. Està dirigida principalment a professorat de ciències de secundària i de primària. La sortida de cada número es comunica a totes les escoles i instituts de Catalunya, i a subscriptors particulars. La revista és d'accés lliure i ha encetat una col·laboració amb la revista d'àmbit europeu *Science in School*. La revista consta de cinc seccions: 1) **Experiències didàctiques i treballs pràctics**. Es publiquen experiències d'aula o de que es fan en escoles i instituts per a treballar conjuntament continguts científics amb els d'altres disciplines. 2) **Reflexions i recerques sobre l'ensenyament de la ciència**. Els autors divulguen resultats sobre recerques en diferents àmbits de didàctica de la ciència, donant exemples pràctics i concrets de la seva aplicació a les aules per tal de millorar l'aprenentatge significatiu dels alumnes. 3) **Aprofundim en la ciència**. Escrita principalment per professorat universitari, és un apartat de divulgació tant de la pròpia recerca com de temes d'actualitat científica d'interès general. 4) **La nostra vida professional**. Esdeveniments rellevants per al professorat com cursos, conferències, jornades, congressos, etc. 5) **Suplements**. S'hi publica material per a ser utilitzat directament a l'aula.

LA REVISTA ANÀLISI

Josep Maria Figueres i Artigues

Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació

Facultat de Ciències de la Comunicació

Universitat Autònoma de Barcelona

JosepMaria.Figueres@uab.cat

A partir de l'experiència en la pertinença al consell de redacció de la revista *Anàlisi* l'autor es planteja la necessitat d'un canvi en la política general institucional tendent a una presència major dels treballs en llengua catalana que en el decurs de deu anys han experimentat una davallada molt notable en la perspectiva de la participació dels col·laboradors que opten pel castellà en la seva totalitat. A partir de les dades s'estableix una reflexió oberta així com unes pautes de política general que podrien afavorir l'augment de la presència de la llengua catalana en els àmbits de recerca en el que fa a la premsa científica.

Dimecres 5 de desembre de 2007.
De 11.30 a 12 hores

UPCOMMONS: ACCÉS OBERT AL CONEIXEMENT DE LA UPC

Dídac Martínez

Servei de Biblioteques i Documentació
Universitat Politècnica de Catalunya
didac.martinez@upc.es

Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i principalment Internet estan modificant tot el sistema de comunicació de les universitats i dels centres d'investigació del món. Aquests canals fan evolucionar els productes, els sistemes i fins i tot els protagonistes en la transmissió i comunicació científica fins ara coneguda: noves revistes i llibres electrònics apareixen en la “infoesfera” dels investigadors. Els autors són a la vegada editors i consumidors. Alhora, organismes i institucions públiques i especialment les biblioteques acadèmiques potencien la filosofia de “domini públic” i de l’“accés obert al coneixement” amb la creació, gestió i publicació digital i en text complet dels continguts i resultats de la recerca finançada amb fons públics. La presentació tracta del projecte que la UPC ha iniciat en els darrers anys com a resposta a aquest nou context de publicació acadèmica. El projecte *UPCommons: Accés obert al coneixement de la UPC* és un portal que dona accés als diferents dipòsits que la universitat ha creat pels professors i investigadors. D'aquesta manera, els professors-autors poden publicar de forma lliure els seus projectes i resultats científics. *UPCommons* recull una sèrie de dipòsits. e-Revistes i Congressos UPC amb 28 títols i amb més de 2.500 articles, e-Prints, e-Tesis Doctorals, e-Projectes de Final de Carrera, e-Materials Docents, Videoteca Digital, etc. Es presenten també dos nous serveis claus que donen suport al dipòsit institucional “La Factoria de recursos docents” que facilita les eines per a l'edició i digitalització de la documentació electrònica i el “Servei de Propietat Digital SEPI” que dona suport als autors a la hora de creació i ús de la nova informació digital.

***TETHYS: REVISTA DE METEOROLOGIA I CLIMATOLOGIA
DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL***

Joan Cuxart

Departament de Física
Universitat de les Illes Balears
joan.cuxart@uib.cat

Tethys és la revista en línia de l'Associació Catalana de Meteorologia. El 2006 ha iniciat una nova etapa en la que el procediment és l'habitual en l'entorn científic: oberta a tota la comunitat internacional, amb revisió per experts ("peer-review") i registre DOI. S'adhereix a la llicència Creative Commons. La peculiaritat és que admet contribucions originals tant en català, com en castellà i anglès i es compromet a garantir la publicació de tots els articles en totes tres llengües, fent-se càrrec de les traduccions.

***ELCVIA (ELECTRONIC LETTERS ON COMPUTER VISION AND IMAGE ANALYSIS):
EL REpte DE CREAR UNA REVISTA CIENTÍFICA ELECTRÒNICA D'ACCÉS
LLIURE***

Gemma Sánchez Albaladejo

gemma@cvc.uab.es

Xavier Otazu

xotazu@cvc.uab.es

Juan José Villanueva

juanjo@cvc.uab.es

Centre de Visió per Computador
Universitat Autònoma de Barcelona

ELCVIA (Electronic Letters on Computer Vision and Image Analysis) és una revista electrònica d'àmbit internacional, creada al Centre de Visió per Computador amb l'objectiu de difondre articles científics de qualitat en matèria de visió per computador. Les seves característiques principals són el seu accés lliure, el format únicament electrònic i l'alta qualitat científica. Per una banda, l'accés lliure facilita l'accés a tota la comunitat científica. Per altra, ser una revista purament electrònica fa que es puguin aprofitar millor tots els recursos que ofereix la xarxa (nombre il·limitat de pàgines inclús a color, contingut interactiu, *links* directes a altres continguts, publicació immediata dels articles un cop són acceptats, etc). En un futur volem utilitzar tota la potència de la Web2.0 (per exemple afegint noves aportacions i establint debats directes amb els autors). La creació d'una revista d'aquestes característiques ha suposat una sèrie de reptes que es poden resumir bàsicament en tres: a) crear uns comitès assessor i editorial que aglutinin investigadors de reconegut prestigi internacional, i una xarxa de revisors experts i eficients, b) definir la seva estructura interna de funcionament, i moltes vegades també crear la plataforma física de suport de la revista, i c) atraure als els millors autors, donat que les publicacions més valorades, són bàsicament les que apareixen a revistes que tenen índex d'impacte.

Dilluns 3 de desembre de 2007.
De 17 a 17.30 hores

REVISTES “CIENTÍFIQUES” DE FILOSOFIA EN CATALÀ?

Josep Monserrat Molas

Universitat de Barcelona

Vicepresident de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC

jmonserrat@ub.edu

Una primera aproximació ens dona dotze revistes que d'una manera o altra publiquen a Catalunya resultats de la recerca filosòfica durant el període estudiat (1996-2002). Són les següents: *Anuari de la Societat Catalana de Filosofia* (IEC, Barcelona), *Ars Brevis. Anuari de la Càtedra Ramon Llull Blanquerna* (Barcelona), *Comprendre. Revista catalana de filosofia* (Barcelona), *Convivium* (Barcelona), *Diàlegs. Revista d'Estudis polítics i socials* (Barcelona), *Enrahonar. Quaderns de filosofia* (Barcelona), *Espíritu. Cuadernos del Instituto filosófico de Balmesiana* (Barcelona), *Estudi General. Revista de la Facultat de Lletres de la UdG* (Girona), *Idees: revista de temes contemporanis* (Barcelona), *Mania. Revista de pensament* (Barcelona), *Revista Catalana de Teologia* (Barcelona), *Transversal* (Lleida). D'aquestes, estan dedicades íntegrament a la filosofia les següents: *Anuari de la Societat Catalana de Filosofia* (IEC), *Comprendre. Revista catalana de filosofia* (URL), *Convivium* (UB) i *Enrahonar. Quaderns de filosofia* (UAB). Pel que fa als idiomes de la producció filosòfica publicada a Catalunya, d'un total de 532 ítems, 264 són en català (49,6%), 235 en espanyol (44%), 21 en anglès (3,9%), 6 en italià, 3 en francès, 1 en portuguès. L'*Anuari de la SCF* publica principalment en català (88%; en espanyol i en anglès un 4%, italià i francès 2%); *Comprendre* íntegrament en català; *Enrahonar* (30% en català, 52% espanyol, 12% anglès, 3% italià); *Convivium* 7,8% català, 90% espanyol, 2% anglès; *Mania* 2% de català, 96% espanyol, 2% italià.

**REVISTES CIENTÍFIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL.
LES COL·LECCIONS DEL SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL DE
LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

Raquel Lacuesta Contreras

Secció Tècnica d'Investigació, Catalogació i Difusió

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Diputació de Barcelona

lacuestacr@diba.cat

La difusió de l'obra feta en matèria de restauració monumental ha estat considerada pel Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona com la darrera fase dels treballs i un aspecte fonamental del seu mètode d'intervenció en els monuments. El sentit de la difusió parteix d'uns pressupòsits bàsics: en primer lloc, la conveniència d'informar i divulgar aquells aspectes que estan relacionats amb els processos polítics, socials i administratius que comporten l'inici i el desenvolupament de l'actuació en un municipi determinat; en segon lloc, la possibilitat de formar, per mitjà del treball continuat i sistemàtic i de l'experiència que se'n deriva, una base teòrica que recolzi totes i cadascuna de les actuacions sobre el patrimoni arquitectònic; per últim, l'interès que suscita entre els professionals de les diverses disciplines que estan relacionades amb el tema de la restauració (arquitectes, aparelladors, arqueòlegs, historiadors, historiadors de l'art, restauradors d'arts plàstiques, etc), la divulgació de la tasca realitzada pel Servei, des dels punts de vista conceptual, metodològic i científic, i dels criteris i resultats de l'actuació. Entre les publicacions tècniques i científiques de l'SPAL destaquen les col·leccions consolidades i que s'han mantingut vives al llarg de més de vint-i-cinc anys, amb una freqüència desigual però ininterrompuda, com ara la *Memòria del Servei*, les *Monografies* i els *Quaderns Científics i Tècnics de Restauració Monumental*. Una altra col·lecció, que denominem *Sèrie Grisa*, recull aspectes d'assaig, normativa i temàtica diversa. La darrera col·lecció apareguda és la denominada *Memòria d'Arqueologia i Història*, destinada a publicar en tota la seva extensió els treballs d'investigació històrica generats per les excavacions arqueològiques i els inventaris detallats dels materials que s'hi han trobat, els estudis documentals, artístics, ceramològics, numismàtics o antropològics, i de qualsevol altra matèria, que constitueixen per ells mateixos compendis o corpus teoricopràctics.

**LES REVISTES CIENTÍFIQUES, UN MECANISME D'INSTITUCIONALITZACIÓ
DE LA RECERCA EN ECONOMIA SOCIAL A ESPANYA.
LA ACTIVITAT DE CIRIEC-ESPAÑA**

Rafael Chaves

Editor de la Revista *CIRIEC-España*

Rafael.chaves@uv.es

Ana Martínez

Ana.M.Martinez@uv.es

Isabel Navarro

Secretaria de Redacció i Documentació,

Revista *CIRIEC-España*

Universitat de València

Les revistes científiques constitueixen un mecanisme destinat a valoritzar l'activitat científica en el si dels sistemes de recerca-formació-innovació. A diferència de les revistes de divulgació i de vulgarització, tenen per objecte, oferir coneixements científics basats en criteris de qualitat, principis i rigor científic. Constitueixen un dels canals centrals de difusió dels coneixements generats en aquests sistemes de recerca-formació-innovació i el principal en l'àmbit de la difusió científica. En aquesta comunicació se situen, primer, les revistes científiques dins del context dels sistemes de recerca-formació-innovació i de la sociologia de l'investigador universitari i, en segon lloc, s'analitza l'activitat desplegada en aquest camp per l'associació de vocació científica CIRIEC-España i, en particular per la revista *CIRIEC-España, Revista de economía pública, social y cooperativa*.